

A ס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of מסכת כתובות דף ע"ה
Some of the topics we will learn about include.

רבא's explanation for the contradiction of הלכה אצל חכם והתירה
When a חכם subsequently nullifies the גדר, does the Kiddushin become effective?

The case of היו בה מומין ועודה בבית אביה
He gave Kiddushin and subsequently discovered that she has מומין while she was still in her father's home prior to נשואין

The case of נכנסה לרשות הבעל
The מומין were discovered when she entered her husband's domain after נשואין

B The explanations for these cases regarding our initial assumption for the מומין's appearance

Some of the terms and concepts we will learn about include

מי ששנה זו לא שנה זו
The רישא and סיפא are two different opinions

כאן נמצאו
כאן היו
When an occurrence is discovered in a specific location, we assume that it always existed in this location

A

רבא's explanation for the contradiction of הלכה אצל חכם והתירה

The case of... היו בה מומין ועודה בבית אביה

The case of... נכנסה לרשות הבעל

B

Explanations for these cases regarding our initial assumption for the מומין's appearance

מי ששנה זו לא שנה זו

כאן נמצאו כאן היו

C

מחלוקת רבי גמליאל ורבי יהושע
 The Mishnah (Daf 12B) mentions a case of one who married a בתולה and did NOT find דם בתולים:
 SHE claims
 משארסתני נאנסתי
 That she was a בתולה at the time of Kiddushin, but was coerced after Kiddushin, in which כתובתה מאתים
 She's entitled to a full Kesubah of two-hundred Zuz.

While HE claims
 לא כי אלא עד שלא ארסתין
 That perhaps she was NOT a בתולה at the time of Kiddushin, because she cohabited before Kiddushin, in which אין לה כתובה מאתים

HER claim has an advantage of חזקת הגוף
 Being that she initially had בתולים from birth, there is a חזקת הגוף that the בתולים were continuously with her until a known change.
 Since she claims משארסתני, the בתולים were removed later, after אירוסין, while he claims עד שלא ארסתין, the בתולים were removed earlier, after אירוסין, the חזקת הגוף supports that the בתולים were only removed at the later time.

This applies to the case of מומין as well, being that she initially did NOT have מומין from birth; there is a חזקת הגוף that she continuously did NOT have מומין until a known change.

HIS claim has an advantage of חזקת ממון
 He is מוחזק - he possesses the Kesubah money, while she has a disadvantage of being the מוציאה - she wants to extract money - and המוציאה מחבירו עליו הראיה

D

רבי גמליאל says that SHE is entitled to a full Kesubah
 Because HER advantage of חזקת הגוף overrides HIS advantage of מוחזק

רבי יהושע disagrees and says that she is NOT entitled to a full Kesubah
 Because HIS advantage of מוחזק overrides HER advantage of חזקת הגוף

C

מחלוקת רבי גמליאל ורבי יהושע
 One who married a בתולה and did NOT find דם בתולים:

SHE claims

משארסתני
 נאנסתי

כתובה מאתים

HER claim has advantage of חזקת הגוף

This applies to the case of מומין as well

HE claims

אז כי אלא עד שלא ארסתין

אין לה כתובה מאתים

HIS claim has advantage of חזקת ממון

She has a disadvantage of המוציאה מחבירו עליו הראיה

D

רבי גמליאל
 SHE is entitled to a full כתובה
 HER advantage of חזקת הגוף overrides HIS advantage of מוחזק

רבי יהושע
 She is NOT entitled to a full כתובה
 HIS advantage of מוחזק overrides HER advantage of חזקת הגוף

1 So let's review ...

The Gemara in the previous Daf discussed a contradiction between two Braisos:

One Braisa states

הלכה אצל חכם והתירה מקודשת

If a חכם subsequently nullified the נדר, the Kiddushin IS effective.

However the other Braisa states

אצל חכם והתירה אינה מקודשת

If a חכם subsequently nullified the נדר, the Kiddushin is NOT effective.

The Gemara explained that the Braisos disagree whether

אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין

If a person consents to his wife's humiliation when appearing in Bais Din for נדרים

2 רבא gives another explanation

They both agree to

אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין

However, he is NOT willing to keep her even with התרת חכם, because

אי אפשרי באשה נדרנית

She will continue to make נדרים.

Therefore, in the first Braisa

אצל חכם והתירה מקודשת

Because

אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין

And then

מוציאה בגט

He divorces her with a Get, because

אי אפשרי באשה נדרנית

However,

הכא באשה חשובה עסקינן

דאמר לא ניחא לי דאיתסר בקרובותיה

The second Braisa refers to a woman from a noble family, in which he does NOT want a Get, because this will prohibit him from marrying her family members. Therefore

אינה מקודשת

Because

אי אפשרי באשה נדרנית

=====

1 In the previous Daf...

ברייטא:

אצל חכם והתירה אינה מקודשת

ברייטא:

אצל חכם והתירה מקודשת

אין אדם רוצה שתתבזה אשתו בב"ד

אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין

2 רבא gives another explanation

They both agree to

אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין

However, he is NOT willing to keep her even with התרת חכם, because

אי אפשרי באשה נדרנית

She will continue to make נדרים.

Therefore, in the first Braisa

אצל חכם והתירה מקודשת

Because

אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין

And then

מוציאה בגט

He divorces her with a Get, because

אי אפשרי באשה נדרנית

However,

הכא באשה חשובה עסקינן

דאמר לא ניחא לי דאיתסר בקרובותיה

The second Braisa refers to a woman from a noble family, in which he does NOT want a Get, because this will prohibit him from marrying her family members. Therefore

אינה מקודשת

Because

אי אפשרי באשה נדרנית

=====

2 רבא gives another explanation

Both agree

אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין

However,

אצל חכם והתירה אינה מקודשת

אצל חכם והתירה מקודשת

באשה חשובה עסקינן

דאמר לא ניחא לי

דאיתסר בקרובותיה

He does NOT want a גט

Therefore,

אינה מקודשת

Because,

אי אפשרי

באשה נדרנית

אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין

And then

מוציאה בגט

Because,

אי אפשרי

באשה נדרנית

She'll continue

to make נדרים

3 Zugt Di Mishnah

היו בה מומין ועודה בבית אביה
האב צריך להביא ראיה
שמשנתארסה היו בה מומין הללו
ונסתחפה שדהו

In a case in which he gave Kiddushin; and her מומין were then discovered while she was still in her father's home, prior to נשואין;
רבי מאיר says that she is NOT entitled to a Kesubah, unless her father proves that the מומין did NOT exist until after the Kiddushin, in which it is the husband's loss.

However,

נכנסה לרשות הבעל
הבעל צריך להביא ראיה
שעד שלא נתארסה היו בה מומין אלו
והיה מקחו מקח טעות
דברי רבי מאיר

If her מומין were only discovered after she entered her husband's domain, after נשואין;
She IS entitled to a Kesubah, unless her husband proves that the מומין DID exist before the Kiddushin, in which it is her loss, because it was a מקח טעות, an erroneous Kiddushin

וחכמים אומרים

במה דברים אמורים במומין שבסתר
אבל במומין שבגלוי
אינו יכול לטעון

The Chachamim make the following distinction:

Only a concealed מום is considered a מקח טעות, because he could not have known about it. However, an obvious מום is NOT considered a מקח טעות, and she IS entitled to a Kesubah. As Rashi explains, because ידע ונתפייס

He certainly noticed the מומין and accepted it.

However,

ואם יש מרחץ באותה העיר
אף מומין שבסתר אינו יכול לטעון
מפני שהוא בודקה בקרובותיו

If there is a public bathhouse in this city, even a concealed מום is NOT considered a מקח טעות, because he instructs his relatives to examine her, and ידע ונתפייס.

3

משנה

רבי מאיר

<p>However, נכנסה לרשות הבעל הבעל צריך להביא ראיה שעד שלא נתארסה היו בה מומין אלו והיה מקחו מקח טעות</p>	<p>היו בה מומין ועודה בבית אביה האב צריך להביא ראיה שמשנתארסה היו בה מומין הללו ונסתחפה שדהו</p>
--	--

הכמים

במה דברים אמורים במומין שבסתר
אבל במומין שבגלוי אינו יכול לטעון

However,

ואם יש מרחץ באותה העיר
אף מומין שבסתר אינו יכול לטעון
מפני שהוא בודקה בקרובותיו

4 The Gemara asks according to Rebbe Meir, that the ס'פא of the Mishnah contradicts the ר'שא?
 In the ר'שא of עודה בבית אביה, she only gets her Kesubah with proof - which indicates however, that סתם
 הבעל מהימן
 Without proof, she is NOT entitled to her Kesubah, because perhaps the מומין existed BEFORE the Kiddushin, in which case it was a טעות.
 However in the ס'פא of הבעל לרשות הבעל, the husband can only exempt himself from the Kesubah with proof - which indicates however, that סתם
 האב מהימן
 Without proof, she IS entitled to her Kesubah, because we assume that the מומין occurred AFTER the Kiddushin, in which case it is NOT a טעות?

4

According to רבי מאיר,

<p>ס'פא:</p> <p>נכנסה לרשות הבעל הבעל צריך להביא ראיה שעד שלא נתארסה היו בה מומין אלו והיה מקחו מקח טעות husband can only exempt himself with PROOF However, סתם כאב מהימן occurred AFTER the קידושין</p> <p>NOT a טעות? ❓</p>	<p>ר'שא:</p> <p>היו בה מומין ועודה בבית אביה האב צריך להביא ראיה שמשנתארסה היו בה מומין הללו ונסתחפה שדהו She only gets her כתובה with PROOF However, סתם כבא מהימן existed BEFORE the קידושין</p> <p>WAS a טעות! ❓</p>
--	--

5 The Gemara discusses several explanations:

On the one hand, we have חזקת הגוף
 Being that she did NOT have מומין from birth, there is a חזקת הגוף that she continuously did NOT have מומין until a known change.
 On the other hand, we have חזקת ממון
 He is מוחזק - he possesses the Kesubah money - while she has a disadvantage of being the מוציא - she wants to extract his money - and המוציא מחבירו עליו הראיה

5

<p>On the one hand, we have... חזקת הגוף She DIDN'T have מומין, until a known change</p>	<p>On the other hand, we have... חזקת ממון He is a מוחזק of the money כתובה She has a disadvantage of מוציא מחבירו עליו הראיה</p>
---	---

6 Therefore, ר' אלעזר, says;
 תברא
 מי ששנה זו לא שנה זו
 The רישא and סיפא, in the case of no proof, are two different opinions:

The רישא is יהושע רבי's opinion in which she is NOT entitled to a Kesubah, because HIS advantage of ממוון overrides HER advantage of חזקת הגוף

The סיפא is גמליאל רבי's opinion in which she IS entitled to a Kesubah, because HER advantage of חזקת הגוף overrides HIS advantage of ממוון.

=====

6

ר' אלעזר
 תברא
 מי ששנה זו לא שנה זו

סיפא: רבי גמליאל She IS entitled to a Kesubah	רישא: רבי יהושע She's NOT entitled to a Kesubah
HER advantage חזקת הגוף overrides HIS חזקת ממוון	HIS advantage חזקת ממוון overrides HER חזקת הגוף

7 רבא says that both the רישא and סיפא are גמליאל רבי's opinion that HER advantage of חזקת הגוף overrides HIS advantage of ממוון;

However the חזקת הגוף is weakened by ריעותא, a contradiction of כאן נמצאו כאן היו

When an occurrence is discovered in a specific location, we assume that it was always in this location.

Therefore, רישא כאן נמצאו וכאן היו

In the רישא where the מומין were discovered בבית אביה, we say that the מומין were always בבית אביה, even before Kiddushin - therefore, she does NOT get her Kesubah.

סיפא נמי כאן נמצאו וכאן היו

In the סיפא where the מומין were discovered בבית הבעל, we say that the מומין were only בבית הבעל, but NOT before Kiddushin - therefore, she gets her Kesubah.

=====

7

רבא
 BOTH the סיפא and רישא are,
 רבי גמליאל

HER advantage חזקת הגוף overrides HIS חזקת ממוון	However, חזקת הגוף is weakened by ריעותא
סיפא: כאן נמצאו כאן היו	רישא: כאן נמצאו כאן היו
The מומין were discovered בבית הבעל <i>we say,</i> The מומין were ONLY בבית הבעל NOT before קידושין	The מומין were discovered בבית אביה <i>we say,</i> The מומין were ALWAYS בבית אביה even BEFORE קידושין
She DOES get her כתובה	She does NOT get her כתובה

8 The Gemara explains further that where the מומין were discovered בבית אביה, SHE has another advantage in HER favor;

חזקה

אין אדם שותה בכוס אא"כ בודקו

והאי ראה וניפייס הוא

A man does NOT marry a woman without examining her beforehand. Therefore, we assume that he must have noticed the מומין and accepted them.

This negates her disadvantage of

כאן נמצאו וכאן היו

However, HE also has another advantage in HIS favor

חזקה

אין אדם מיפייס במומין

A person does NOT usually accept מומין

8

Where the מומין were discovered בבית אביה

However,

SHE has another advantage;

חזקה

אין אדם שותה בכוס

אא"כ בודקו

והאי ראה וניפייס הוא

This NEGATES

כאן נמצאו כאן היו

HE also has another advantage;

חזקה

אין אדם מיפייס

במומין

A person does NOT usually accept מומין

9

Therefore, in the סיפא,

הבעל צריך להביא ראיה

שעד שלא נתארסה היו בה מומין אלו

If the husband brings proof that the מומין were existent BEFORE the Kiddushin, he is פטור from paying the Kesubah, because

HE has 2 advantages of

מוחזק

And

חזקה

אין אדם מיפייס במומין

While SHE only has 1 advantage of

חזקה דאין אדם שותה בכוס

אלא אם כן בודקו

But HER other advantage of חזקה הגוף was removed entirely through his proof that the מומין existed before Kiddushin;

9

Therefore,

סיפא:

הבעל צריך להביא ראיה

שעד שלא נתארסה

היו בה מומין אלו

If the husband brings PROOF, the מומין were existent BEFORE the קידושין he is פטור from paying the Kesubah

SHE only has ONE advantage

חזקה

דאין אדם שותה בכוס

אלא אם כן בודקו

HER advantage of חזקה הגוף was removed through his proof, the מומין existed BEFORE

HE has TWO advantages

מוחזק

And

חזקה

אין אדם מיפייס

במומין

10 However, if he merely brings proof of משנת ארסה
 That the מומין were existent while she was אביה, but
 AFTER the Kiddushin, he is חייב to pay her Kesubah,
 because SHE has 2 advantages of
 חזקת הגוף
 And
 חזקה אין אדם שותה בכוס אא"כ בודקו
 והאי ראה וניפייס הוא

While HE has only 1 advantage of
 חזקה אין אדם מיפייס במומין
 And his חזקת ממון doesn't help him, because, according to
 רבן גמליאל, as Rashi explains;
 דבמקום חזקה דגופא חזקה דממונא לאו כלום היא

10 However,
 If he merely brings proof of
משנת ארסה
 That the מומין were existent
 while she was אביה,
 but AFTER קידושין,
 he is חייב to pay her Kesubah,

SHE has
TWO advantages

חזקת הגוף

And

חזקה

**דאין אדם שותה בכוס
 אלא אם כן בודקו
 והאי ראה וניפייס הוא**

HE only has
ONE advantage

חזקה

**אין אדם מיפייס
 במומין**

*His חזקת ממון doesn't help,
 according to רבן גמליאל,*

דבמקום חזקה דגופא

חזקה דממונא

לאו כלום היא